

Posudek školitele na disertační práci Kláry Šichové: „**Underlying causes and stability of intraspecific variation in behaviour of microtine rodents**“

Klára Šichová je druhou doktorandkou v řadě, která se věnovala osobnostním rysům hrabošů. A zdá se, že tato problematika je spojená osudově s mladými nezávislými ženami, které není jednoduché řídit. Asi to bylo na mammaliologické konferenci v Sieně v Itálii v roce 2007, kdy se dostaly (PL a KŠ) do kontaktu se Zbigniewem Borowski z Forest Research Inst v Raszyn v Polsku, a bylo mi hned jasné, že si děvčata našla užitečného kamaráda. Velmi záhy se spolupráce zintenzivnila, on naplánoval využití personalitní metodologii na hraboších a Klára se tak dostala s personalitou hrabošů (konkrétně u hraboše hospodářného) do korelace s metabolickými parametry. Na polském pracovišti se ale Klára s Petrou ocitly uprostřed běžícího projektu a ne vždy to byla ideální spolupráce. Pak ještě následovala studie na norníku rudém na Univerzitě v Jyväskylä ve Finsku, kde vedle metabolismu do hry vstoupil ještě genetický aspekt. Z tohoto období tak byly získány dvě zajímavé publikace, ale Klára především získala velmi cennou zkušenost s mezinárodní badatelskou spoluprací, a to že ani v zemi zaslíbené studiu drobných zemních savců netryskají dokonalé nápady ze země, a je třeba neustále uplatňovat opatrný kritický pohled i zde.

Na našem pracovišti v ČB se pak Klára spolu s magistrantkami (GU a NM) pustila do ověření nově publikovaného konceptu, který propojoval plasticitu chování (tzv. reakční normu) a stabilitu či konzistenci osobnostních rysů a to na hraboši polním. Dlouho jsme probírali hlavní problém, jak získat data o opakovatelnosti chování a přitom dostat pod kontrolu habituaci na experimentální podmínky. Pak zvítězila varianta dvou typů opakování, krátkodobého a dlouhodobého vedle paralelně existující několikaměsíční intaktní kontroly. Krátkodobé opakování bylo vlastně prověrkou, jestli opakováním zjistíme ještě nějaký pokles nebo jestli už se dostaneme na stabilní hladinu průzkumového chování ve zcela známém prostředí. Dlouhodobá opakování (po dvou měsících) naproti tomu ukazovala vliv věku na sledované průzkumové chování. Tomuto tématu byla věnována také celá jedna magisterská práce. Díky jak mezinárodním konferencím, tak pravidelné návštěvě Zoologických dnů a různých seminářů se Klára Šichová dostala do povědomí zoologického společenství jako odborník na behaviorální testy a zvířecí personalitu, a tak není divu, že jí bylo nakonec nabídnuto pracovní místo v Národním ústavu duševního zdraví NÚDZ v Klecanech u Prahy. Zde v současnosti má výbornou možnost pokračovat v behaviorálních testech na laboratorních hlodavcích a rozvíjet tak svůj talent pro experimentální práci se zvířaty.

Školitel si nemůže nic lepšího přát, než vidět takové úspěšné uplatnění své doktorandky. Bohužel to ale vedlo k určitému rozvolnění vazeb a zeslabení tlaku na dotažení studie do publikačního stádia a vlastně také celé disertace. Při dokončování disertace jsem, obrazně řečeno, chodil opatrně po špičkách, abych senzitivovanou disertantku nevyplašil a konečně po mnoha letech ji dovedl k uzavření jejího disertačního díla. A k tomu jí teď osobně blahopřeji a navíc přeji do budoucna hodně úspěchů jak pracovních, tak v osobním životě a těším se na obhajobu, ke které předkládanou disertaci vřele doporučuji.

V Č. B. 7. 9. 2017

Doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.